

22122954

**CLASSICAL GREEK
STANDARD LEVEL
PAPER 2**

Wednesday 16 May 2012 (morning)

1 hour 30 minutes

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Answer three questions from two genres only. Each question is worth *[15 marks]*.
- The maximum mark for this examination paper is *[45 marks]*.

Answer **three** questions from **two** genres **only**. These questions should be taken from the **two** genres you have studied.

Genre: Epic

Question 1. Homer *Iliad* 6.66–85

Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀϋσας·
 ὦ φίλοι ἦρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος
 μή τις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος μετόπισθε
 μιμνέτω ὡς κε πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται,
 70 ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν· ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἔκηλοι
 νεκροὺς ἄμ πεδίον συλήσετε τεθνηῶτας.
 ὡς εἰπὼν ὄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου.
 ἔνθά κεν αὐτε Τρῶες ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
 Ἴλιον εἰσανέβησαν ἀναλκείησι δαμέντες,
 75 εἰ μὴ ἄρ' Αἰνεΐα τε καὶ Ἔκτορι εἶπε παραστάς
 Πριαμίδης Ἐλενος οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
 Αἰνεΐα τε καὶ Ἔκτορ, ἐπεὶ πόνος ὕμμι μάλιστα
 Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὔνεκ' ἄριστοι
 πᾶσαν ἐπ' ἰθύν ἐστε μάχεσθαί τε φρονέειν τε,
 80 στήτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων
 πάντη ἐποιχόμενοι πρὶν αὐτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
 φεύγοντας πεσέειν, δηϊοῖσι δὲ χάσμα γενέσθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἀπάσας,
 ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὐθι μένοντες,
 85 καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει

- (a) Scan lines 66–67, Νέστωρ ... Ἄρηος. [2 marks]
- (b) ὦ φίλοι ... τεθνηῶτας (lines 67–71). Give **three** examples to illustrate the forceful impact of this speech. Explain your choices. [3 marks]
- (c) εἰ μὴ ... ἄριστος (lines 75–76). Give **one** detail about each of the three characters mentioned in these lines. What is the relation between them? [4 marks]
- (d) στήτ' αὐτοῦ ... ἀπάσας (lines 80–83). Explain the humour in its context. [3 marks]
- (e) Translate αὐτὰρ ... ἐπείγει (lines 83–85). [3 marks]

Genre: Epic

Question 2. Homer *Iliad* 6.183–199

καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
 δεύτερον αὖ Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι·
 185 καρτίστην δὴ τὴν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
 τὸ τρίτον αὖ κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
 τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε·
 κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους
 εἶσε λόχον· τοὶ δ' οὐ τι πάλιν οἶκον δὲ νέοντο·
 190 πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
 ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἦν ἔοντα
 αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅ γε θυγατέρα ἦν,
 δῶκε δὲ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης·
 καὶ μὲν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων
 195 καλὸν φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
 ἦ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφροσι Βελλεροφόντη
 Ἴσανδρόν τε καὶ Ἴππόλοχον καὶ Λαοδάμειαν.
 Λαοδαμείη μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεὺς,
 ἦ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.

- (a) What character does τὴν (line 1) refer to? Give its name and **two** other details. [3 marks]
- (b) Who is the hero at the core of this text? Give **three** facts about him. [3 marks]
- (c) Translate ἀλλ' ὅτε ... πάσης (lines 191–193). [3 marks]
- (d) Select **four** examples from the text and show how each illustrates a different characteristic feature of Homeric language and style. [4 marks]
- (e) Scan lines 198–199, Λαοδαμείη ... χαλκοκορυστήν. [2 marks]

Genre: Historiography**Question 3. Thucydides 2.36.4; 2.40.4–41.1**

ὦν ἐγὼ τὰ μὲν κατὰ πολέμους ἔργα, οἷς ἕκαστα ἐκτίθη, ἢ εἴ τι αὐτοὶ ἢ οἱ πατέρες
 ἡμῶν βάρβαρον ἢ Ἑλληνα πολέμιον ἐπιόντα προθύμως ἡμυνάμεθα, μακροηγορεῖν
 ἐν εἰδόσιν οὐ βουλόμενος ἔάσω· ἀπὸ δὲ οἴας τε ἐπιτηδεύσεως ἤλθομεν ἐπ’ αὐτὰ καὶ
 5 καὶ ἐπὶ τὸν τῶνδε ἔπαινον, νομίζων ἐπὶ τε τῷ παρόντι οὐκ ἂν ἀπρεπῆ λεχθῆναι αὐτὰ
 καὶ τὸν πάντα ὄμιλον καὶ ἀστῶν καὶ ξένων ζύμφορον εἶναι ἐπακουῶσαι αὐτῶν.

[...]

καὶ τὰ ἐς ἀρετὴν ἐνηντιώμεθα τοῖς πολλοῖς· οὐ γὰρ πάσχοντες εὖ, ἀλλὰ δρῶντες
 κτώμεθα τοὺς φίλους. βεβαιότερος δὲ ὁ δράσας τὴν χάριν ὥστε ὀφειλομένην δι’
 10 εὐνοίας ᾧ δέδωκε σῶζειν· ὁ δὲ ἀντοφείλων ἀμβλύτερος, εἰδὼς οὐκ ἐς χάριν, ἀλλ’ ἐς
 ὀφείλημα τὴν ἀρετὴν ἀποδώσων. καὶ μόνοι οὐ τοῦ ζυμφέροντος μᾶλλον λογισμῷ ἢ
 τῆς ἐλευθερίας τῷ πιστῷ ἀδεῶς τινὰ ὠφελοῦμεν.
 ξυνελών τε λέγω τὴν τε πᾶσαν πόλιν τῆς Ἑλλάδος παιδευσιν εἶναι καὶ καθ’ ἕκαστον
 δοκεῖν ἂν μοι τὸν αὐτὸν ἄνδρα παρ’ ἡμῶν ἐπὶ πλεῖστ’ ἂν εἶδη καὶ μετὰ χαρίτων
 μάλιστ’ ἂν εὐτραπέλωσ τὸ σῶμα αὐταρκες παρέχεσθαι.

- (a) ὦν ἐγὼ ... ἔάσω (lines 1–3). What events in the Athenian recent past does the speaker allude to? Give **three** details. [3 marks]
- (b) ἀπὸ δὲ οἴας ... αὐτῶν (lines 3–6). What does Pericles state the main theme of his speech is? What consequence of listening to it is mentioned here? [3 marks]
- (c) καὶ τὰ ἐς ἀρετὴν ... ἀποδώσων (lines 7–10). Summarize the Athenian theory of friendship presented in these lines. What is the political reality behind the situation described here? [3 marks]
- (d) Translate ξυνελών ... παρέχεσθαι (lines 12–14). [3 marks]
- (e) From the text choose **three** examples to illustrate Thucydides’s literary skills and explain them in the context. [3 marks]

Genre: Historiography**Question 4. Thucydides 2.43.1; 44.3–4**

καὶ οἶδε μὲν προσηκόντως τῇ πόλει τοιοῖδε ἐγένοντο· τοὺς δὲ λοιποὺς χρῆ
 ἀσφαλεστέραν μὲν εὐχεσθαι, ἀτολμοτέραν δὲ μηδὲν ἀξιοῦν τὴν ἐς τοὺς πολεμίους
 διάνοιαν ἔχειν, σκοποῦντας μὴ λόγῳ μόνῳ τὴν ὠφελίαν, ἣν ἂν τις πρὸς οὐδὲν
 χεῖρον αὐτοὺς ὑμᾶς εἰδόμενος μηκύνῃ, λέγων ὅσα ἐν τῷ τοὺς πολεμίους ἀμύνεσθαι
 5 ἀγαθὰ ἔνεστιν, ἀλλὰ μᾶλλον τὴν τῆς πόλεως δύναμιν καθ' ἡμέραν ἔργῳ θεωμένους
 καὶ ἔραστὰς γιγνομένους αὐτῆς, καὶ ὅταν ὑμῖν μεγάλη δόξα εἶναι, ἐνθυμουμένους
 ὅτι τολμῶντες καὶ γινώσκοντες τὰ δέοντα καὶ ἐν τοῖς ἔργοις αἰσχυρόμενοι ἄνδρες
 αὐτὰ ἐκτῆσαντο, καὶ ὁπότε καὶ πείρα του σφαλεῖεν, οὐκ οὖν καὶ τὴν πόλιν γε τῆς
 σφετέρας ἀρετῆς ἀξιοῦντες στερίσκουσιν, κάλλιστον δὲ ἔρανον αὐτῇ προῖέμενοι.

[...]

10 ἰδίᾳ τε γὰρ τῶν οὐκ ὄντων λήθη οἱ ἐπιγιγνώμενοί τισιν ἔσονται, καὶ τῇ
 πόλει διχόθεν, ἕκ τε τοῦ μὴ ἐρημοῦσθαι καὶ ἀσφαλείᾳ, ξυνοίσει· οὐ γὰρ οἷόν τε
 ἴσον τι ἢ δίκαιον βουλευέσθαι οἱ ἂν μὴ καὶ παῖδας ἐκ τοῦ ὁμοίου παραβαλλόμενοι
 κινδυνεύωσιν. ὅσοι δ' αὖ παρηβήκατε, τόν τε πλεονα κέρδος ὄν ηὐτυχεῖτε βίον ἠγεῖσθε
 15 ἀγήρων μόνον, καὶ οὐκ ἐν τῷ ἀχρείῳ τῆς ἡλικίας τὸ κερδαίνειν, ὥσπερ τινὲς φασί,
 μᾶλλον τέρπει, ἀλλὰ τὸ τιμᾶσθαι.

- (a) καὶ οἶδε μὲν ... γιγνομένους αὐτῆς (lines 1–6). What exhortation can be found in the speech? Make **three** points. [3 marks]
- (b) καὶ ὅταν ... προῖέμενοι (lines 6–9). What are the chief characteristics of an ideal Athenian citizen? What is the ultimate consequence of that? [3 marks]
- (c) Translate ἰδίᾳ τε γὰρ ... κινδυνεύωσιν (lines 10–13). [3 marks]
- (d) ὅσοι δ' αὖ ... τιμᾶσθαι (lines 13–16). How are glory and human life correlated in the text? [3 marks]
- (e) Illustrate Thucydides's rhetorical skills in this extract with **three** quotations from the text. Explain your choice. [3 marks]

Genre: Tragedy**Question 5. Sophocles *Oedipus King* 1–13; 31–34**

Οἰ. ὦ τέκνα, Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή,
 τίνας ποθ' ἔδρας τάσδε μοι θαάζετε
 ἰκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι;
 πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει,
 5 ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων·
 ἀγὼ δικαίων μὴ παρ' ἀγγέλων, τέκνα,
 ἄλλων ἀκούειν αὐτὸς ὦδ' ἐλήλυθα,
 ὁ πᾶσι κλεινὸς Οἰδίπους καλούμενος.
 10 ἀλλ' ὦ γεραιέ, φράζ', ἐπεὶ πρόεπων ἔφυς
 πρὸ τῶνδε φωνεῖν, τίνι τρόπῳ καθέστατε,
 δείσαντες ἢ στέρξαντες; ὡς θέλοντος ἂν
 ἐμοῦ προσαρκεῖν πᾶν· δυσάλητος γὰρ ἂν
 εἶην τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτίρων ἔδραν.

[...]

31 Ἴε. θεοῖσι μὲν νυν οὐκ ἰσούμενόν σ' ἐγὼ
 οὐδ' οἶδε παῖδες ἐζόμεσθ' ἐφέστιοι,
 ἀνδρῶν δὲ πρῶτον ἔν τε συμφοραῖς βίου
 κρίνοντες ἔν τε δαιμόνων συναλλαγαῖς·

- (a) Describe the circumstances and set the scene at the opening of the play. [4 marks]
- (b) Scan lines 4–5, πόλις ... στεναγμάτων. [2 marks]
- (c) Why is Oedipus called κλεινὸς (line 8)? Give **three** details which explain this. [3 marks]
- (d) Translate θεοῖσι ... συναλλαγαῖς (lines 31–34). [3 marks]
- (e) Show Sophocles's art in portraying Oedipus in this text. Illustrate your answer with **three** relevant quotations from the text. [3 marks]

Genre: Tragedy**Question 6. Sophocles *Oedipus King* 334–353**

- 335 **Οἰ.** οὐκ, ὦ κακῶν κάκιστε, καὶ γὰρ ἂν πέτρου
φύσιν σύ γ' ὀργάνειας, ἐξερεῖς ποτε,
ἀλλ' ὦδ' ἄτεγκτος κάτελεύτητος φανεῖ;
Τει. ὀργὴν ἐμέμψω τὴν ἐμήν, τὴν σὴν δ' ὀμοῦ
αἰούσαν οὐ κατεῖδες, ἀλλ' ἐμὲ ψέγεις.
- 340 **Οἰ.** τίς γὰρ τοιαῦτ' ἂν οὐκ ἂν ὀργίζοιτ' ἔπη
κλύων, ἂ νῦν σὺ τήνδ' ἀτιμάζεις πόλιν;
Τει. ἤξει γὰρ αὐτά, κἂν ἐγὼ σιγῇ στέγω.
Οἰ. οὐκοῦν ἄ γ' ἤξει καὶ σὲ χρὴ λέγειν ἐμοί.
Τει. οὐκ ἂν πέρα φράσαιμι. πρὸς τὰδ', εἰ θέλεις,
θυμοῦ δι' ὀργῆς ἤτις ἀγριωτάτη.
- 345 **Οἰ.** καὶ μὴν παρήσω γ' οὐδέν, ὡς ὀργῆς ἔχω,
ἄπερ ξυνίημ'· ἴσθι γὰρ δοκῶν ἐμοί
καὶ ξυμφυτεῦσαι τοῦργον εἰργάσθαι θ', ὅσον
μὴ χερσὶ καίνων· εἰ δ' ἐτύχχανες βλέπων,
καὶ τοῦργον ἂν σοῦ τοῦτ', ἔφην εἶναι μόνου.
- 350 **Τει.** ἄληθες; ἐννέπω σὲ τῷ κηρύγματι
ᾧπερ προεῖπας ἐμμένειν, κάφ' ἡμέρας
τῆς νῦν προσαυδᾶν μήτε τούσδε μήτ' ἐμέ,
ὡς ὄντι γῆς τῆσδ' ἀνοσίω μιάστορι.

- (a) Translate οὐκ, ὦ κακῶν ... φανεῖ (lines 334–336). [3 marks]
- (b) Scan lines 337–338, ὀργὴν ... ψέγεις. [2 marks]
- (c) Explain the dramatic irony in lines 339–342, τίς γὰρ ... λέγειν ἐμοί. [3 marks]
- (d) In lines 345–349, what accusations does Oedipus reject? How does he explain away Teiresias's statements? [4 marks]
- (e) ἄληθες ... μιάστορι (lines 350–353). Illustrate Sophocles's literary art with **three** examples from these lines. Explain your choice. [3 marks]

Genre: Comedy**Question 7. Aristophanes *Frogs* 1–17**

- Ξα.** εἶπω τι τῶν εἰωθότων, ᾧ δέσποτα,
ἐφ' οἷς ἀεὶ γελῶσιν οἱ θεώμενοι;
- Δι.** νῆ τὸν Δί' ὅ τι Βούλει γε, πλήν 'πιέζομαι,'
τοῦτο δὲ φύλαξαι· πάνυ γάρ ἐστ' ἤδη χολή.
- 5 **Ξα.** μηδ' ἕτερον ἀστεῖόν τι; **Δι.** πλήν γ' ὥς θλίβομαι.'
Ξα. τί δαί; τὸ πάνυ γέλοιον εἶπω; **Δι.** νῆ Δία
θαρρῶν γε· μόνον ἐκεῖν' ὅπως μὴ ῥεῖς, **Ξα.** τὸ τί;
Δι. μεταβαλλόμενος τὰνάφορον ὅτι 'χεζητιᾶς.'
- 10 **Ξα.** μηδ' ὅτι τοσοῦτον ἄχθος ἐπ' ἐμαυτῷ φέρων,
εἰ μὴ καθαιρήσει τις, ἀποπαρδήσομαι;
Δι. μὴ δῆθ', ἰκετεύω, πλήν γ' ὅταν μέλλω 'ξεμεῖν.
Ξα. τί δῆτ' ἔδει με ταῦτα τὰ σκεύη φέρειν,
εἴπερ ποιήσω μηδὲν ὦνπερ Φρύνιχος
εἴωθε ποιεῖν καὶ Λύκις κἀμειψίας;
- 15 **Δι.** μή νυν ποιήσης· ὡς ἐγὼ θεώμενος,
ὅταν τι τούτων τῶν σοφισμάτων ἴδω,
πλεῖν ἢ ἴναυτῷ πρεσβύτερος ἀπέρχομαι.

- (a) Describe the status and appearance of each of the characters in this text. [4 marks]
- (b) Translate νῆ τὸν Δί' ... ὥς θλίβομαι (lines 3–5). [3 marks]
- (c) Identify the object of Aristophanes's satire in lines 1–14, εἶπω ... κἀμειψίας. Give **three** details which illustrate it. [3 marks]
- (d) Scan lines 15–16, μή νυν ... ἴδω. [2 marks]
- (e) Explain the joke in lines 15–17, μή νυν ... ἀπέρχομαι. [3 marks]

Genre: Comedy

Question 8. Aristophanes *Frogs* 89–107

- 90 Ἡρ. οὐκουν ἕτερον ἔστ' ἐνταῦθα μειρακύλλια
τραγωδίας ποιῶντα πλεῖν ἢ μύρια,
Εὐριπίδου πλεῖν ἢ σταδίῳ λαλίστερα.
Δι. ἐπιφυλλίδες ταῦτ' ἔστι καὶ στωμύλματα,
χελιδόνων μουσεῖα, λωβηταὶ τέχνης,
95 ἃ φροῦδα θᾶπτον, ἦν μόνον χορὸν λάβη,
ἄπαξ προσουρήσαντα τῇ τραγωδίᾳ.
γόνιμον δὲ ποιητὴν ἂν οὐχ εὖροις ἔτι
ζητῶν ἂν, ὅστις ῥῆμα γενναῖον λάκοι.
Ἡρ. πῶς γόνιμον; Δι. ὠδὶ γόνιμον, ὅστις φθέγγεται
100 τοιοῦτονί τι παρακεκινδυνευμένον,
αἰθέρα Διὸς δωμάτιον, ἢ χρόνου πόδα,
ἢ φρένα μὲν οὐκ ἐθέλουσαν ὁμόσαι καθ' ἱερῶν,
γλῶτταν δ' ἐπιορκήσασαν ἰδίᾳ τῆς φρενός.
Ἡρ. σὲ δὲ ταῦτ' ἀρέσκει; Δι. μᾶλλον πλεῖν ἢ μαίνομαι.
Ἡρ. ἢ μὴν κόβαλά γ' ἔστιν, ὡς καὶ σοὶ δοκεῖ.
105 Δι. μὴ τὸν ἐμὸν οἶκει νοῦν· ἔχεις γὰρ οἰκίαν.
Ἡρ. καὶ μὴν ἀτεχνῶς γε παμπόνηρα φαίνεται.
Δι. δειπνεῖν με δίδασκε. Ἐα. περὶ ἐμοῦ δ' οὐδεὶς λόγος.

- (a) Translate οὐκουν ... λαλίστερα (lines 89–91). [3 marks]
- (b) ἐπιφυλλίδες ... λάκοι (lines 92–97). How does Aristophanes make these lines humorous through his choice of words and phrases? Illustrate your answer with **three** quotations from the text. [3 marks]
- (c) Scan lines 94–95, ἃ φροῦδα ... τραγωδίᾳ. [2 marks]
- (d) ὠδὶ γόνιμον ... φρενός (lines 98–102). What is being ridiculed here? Give **three** details from the text. [3 marks]
- (e) σὲ δὲ ταῦτ' ... λόγος (lines 103–107). What feature of Herakles's character is revealed in these lines? Choose **four** examples to support your answer, referring closely to the text. [4 marks]

Genre: Philosophy**Question 9. Plato *Crito* 43a1–8; 43c8–44a4**

Σω. τί τηνικάδε ἀφίξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρῶ ἔτι ἐστίν;

Κρ. πάνυ μὲν οὖν.

Σω. πηνίκα μάλιστα;

Κρ. ὄρθρος βαθύς.

5 **Σω.** θαυμάζω ὅπως ἠθέλησέ σοι ὁ τοῦ δεσμοτηρίου φύλαξ ὑπακούσαι.

Κρ. συνήθης ἤδη μοί ἐστιν, ὦ Σώκρατες, διὰ τὸ πολλάκις δεῦρο φοιτᾶν, καί τι καὶ εὐεργέτηται ὑπ' ἐμοῦ.

[...]

Σω. τίνα ταύτην; ἢ τὸ πλοῖον ἀφίκται ἐκ Δήλου, οὗ δεῖ ἀφικομένου τεθνάναι με;

10 **Κρ.** οὔτοι δὴ ἀφίκται, ἀλλὰ δοκεῖν μὲν μοι ἦξει τήμερον ἐξ ὧν ἀπαγγέλλουσιν ἤκοντές τινες ἀπὸ Σουνίου καὶ καταλιπόντες ἐκεῖ αὐτό. δῆλον οὖν ἐκ τούτων ὅτι ἦξει τήμερον, καὶ ἀνάγκη δὴ εἰς αὐριον ἔσται, ὦ Σώκρατες, τὸν βίον σε τελευτᾶν.

Σω. ἀλλ', ὦ Κρίτων, τύχη ἀγαθῆ, εἰ ταύτη τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτη ἔστω· οὐ μέντοι οἶμαι ἦξειν αὐτὸ τήμερον.

15 **Κρ.** πόθεν τοῦτο τεκμαίρη;

Σω. ἐγὼ σοι ἐρῶ. τῆ γάρ που ὑστεραία δεῖ με ἀποθνήσκειν ἢ ἢ ἂν ἔλθῃ τὸ πλοῖον.

Κρ. φασί γέ τοι δὴ οἱ τούτων κύριοι.

- (a) In line 1, why has Crito arrived so early to see Socrates? Explain the circumstances with **three** relevant details from the text. *[3 marks]*
- (b) συνήθης ... ὑπ' ἐμοῦ (lines 6–7). How does Crito explain being allowed in by the guardian? *[3 marks]*
- (c) Translate οὔτοι δὴ ... τελευτᾶν (lines 10–12). *[3 marks]*
- (d) οὐ μέντοι ... τήμερον (lines 13–14). Explain Socrates's remark in its context. *[3 marks]*
- (e) Why must Socrates die? *[3 marks]*

Genre: Philosophy**Question 10. Plato *Crito* 50c4–50e7**

Σω. τί οὖν ἂν εἴπωσιν οἱ νόμοι· “ὦ Σώκρατες, ἢ καὶ ταῦτα ὠμολόγητο ἡμῖν τε καὶ σοί, ἢ ἐμμενεῖν ταῖς δίκαις αἷς ἂν ἡ πόλις δικάζη;” εἰ οὖν αὐτῶν θαυμάζοιμεν λεγόντων, ἴσως ἂν εἴποιεν ὅτι “ὦ Σώκρατες, μὴ θαύμαζε τὰ λεγόμενα ἀλλ’ ἀποκρίνου, ἐπειδὴ καὶ εἴωθας χρῆσθαι τῷ ἐρωτᾶν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι. φέρε γάρ, τί

5 ἐγκαλῶν ἡμῖν καὶ τῇ πόλει ἐπιχειρεῖς ἡμᾶς ἀπολλύναι; οὐ πρῶτον μὲν σε ἐγεννήσαμεν ἡμεῖς, καὶ δι’ ἡμῶν ἔλαβε τὴν μητέρα σου ὁ πατήρ καὶ ἐφύτευσέν σε; φράσον οὖν, τούτοις ἡμῶν, τοῖς νόμοις τοῖς περὶ τοὺς γάμους, μέμφη τι ὡς οὐ καλῶς ἔχουσιν;” “οὐ μέμφομαι,” φαίην ἄν. “ἀλλὰ τοῖς περὶ τὴν τοῦ γενομένου τροφήν τε καὶ παιδείαν ἐν ἣ καὶ σὺ ἐπαιδεύθης; ἢ οὐ καλῶς προσέταττον ἡμῶν οἱ

10 ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι νόμοι, παραγγέλλοντες τῷ πατρὶ τῷ σῶ σε ἐν μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδεύειν;” “καλῶς,” φαίην ἄν. “εἶεν. ἐπειδὴ δὲ ἐγένου τε καὶ ἐξετράφης καὶ ἐπαιδεύθης, ἔχοις ἂν εἰπεῖν πρῶτον μὲν ὡς οὐχὶ ἡμέτερος ἦσθα καὶ ἔκγονος καὶ δοῦλος, αὐτός τε καὶ οἱ σοὶ πρόγονοι; καὶ εἰ τοῦθ’ οὕτως ἔχει, ἄρ’ ἐξ ἴσου οἶε εἶναι σοὶ τὸ δίκαιον καὶ ἡμῖν, καὶ ἅττ’ ἂν ἡμεῖς σε ἐπιχειρῶμεν ποιεῖν, καὶ σοὶ ταῦτα

15 ἀντιποιεῖν οἶε δίκαιον εἶναι;”

- (a) Who is the speaker in this text? What literary device is being used in the text? What is Socrates’s purpose in using this literary device? [3 marks]
- (b) ἐπειδὴ καὶ εἴωθας χρῆσθαι τῷ ἐρωτᾶν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι (line 4). Explain these words in their context. [3 marks]
- (c) Translate ἐπειδὴ δὲ ... καὶ ἡμῖν (lines 11–14). [3 marks]
- (d) καὶ εἰ τοῦθ’ ... δίκαιον εἶναι (lines 13–15). What point is being made in these lines? To what extent do you agree with it? [3 marks]
- (e) Show how Plato sets out his argument in this text with skilful deployment of language and literary art. Use **three** quotations from the text. [3 marks]